

være af den Mening, at det blev næsten som to Spectalstoler, den ene mathematisk, den anden rent klassisk, og for at kunne fastholde dette, tror jeg ogsaa, at han betragtede det Dørlige, der kræves baade for den ene og den anden Retning, som noget meget Ubetydeligt; han gav det i alt Fald nogle Epitheta, som ikke vare for tjente, saaledes navnlig med Hensyn til Historien. Det kan virkelig ikke gaa an, naar man i disse Klasser opstiller Historie som Undervisningsgenstand, saa at sige, at, hvad man kalder Historie, det er ikke Andet end Udenads-læsning, det er ikke saa, det er talsfald paa ingen Maade Meningen. Det er min fulde Overbevisning, at Historie af Elever i Alderen fra 16 til 18 Aar, uden at man derfor vil gjøre dem til lærde Historikere, kan læres paa en saadan Maade, at den kommer til at udøve en overordentlig forædlende Indflydelse paa dem, og dette er ganske vist Meningen med at stille Historie op som Fællessag. Ikke at tale om et af de levende Sprog — tager man Engelsk med, hvad jeg forudsætter vil blive Tilfældet, vil der ved Siden af Fransk blive et Sprog til; men selv Fransk, fortsat til det Sidste af Stolen, tror jeg dog maa indrømmes at ville være et meget væsentligt Dannelsesmiddel; det, at man bibeholder dette Sprog med den Fuldenhed, det har naaet, til det Sidste i Stolen og ikke slipper det paa Veien, maa virkelig betragtes som et betydeligt Gode. Jeg tror derfor virkelig, at, hvis det ærede Medlem havde set med lidt mildere Øine, vilde Uendingsforslagene have staaet noget anderledes for ham. — Hans Medforslagsstiller (Nellemann), som begyndte Forhandlingen idag, mente, at jeg havde misforstaaet, hvad der blev sagt igaar af de Herrer, og det ærede 7de kongevalgte Medlem (Nisling), som ikke havde hørt, hvad hans Medforslagsstiller havde udtalt, mente, at han havde bevist, at jeg skulde befinde mig i Misforstaaelse. Det tror jeg dog ikke, han vilde have havt Grund til at tro, naar han havde hørt rigtigt efter, hvad jeg havde sagt; thi jeg tror, at det var meget berettiget, hvad der af mig blev sagt i Anledning af, hvad der fremkom fra hans og hans Medforslagsstillers Side. Der er virkelig noget Betydeligt i,

naar Forslaget, saaledes som det er opstillet her fra de Herrer's Side, siger, at de Elever, der ønske det, skulde have Lov til at blive fri for Græst, imod at der til Bederlag derfor bliver sat Engelsk. Det var en Selvsølge, blev der sagt, at der jo kunde søtes Mere til, og i saa Fald — det tilstaaer jeg — kunde der jo rigtignok lægges Saameget til, at der vilde fremkomme fuldt Bederlag; men det har jeg ikke kunnet forudsætte, jeg har kun kunnet tage Hensyn til, hvad der staaer i Forslaget, at Engelsk skulde kunne træde istedetfor Græst, og det er det, som er forekommet mig urimeligt. Forøvrigt brugte den ærede Forslagsstiller en Uttring, som jeg heller ikke kan lade gaa forbi. Naar han nemlig bemærkede — som det forekom mig, lidt ironisk — at det skulde maasse være Ministeriets Tanke, at det blot gjaldt om, at der blev et lige stort Tryk paa hver Side, saa er dette Noget, der ligger meget fjernt fra Ministeriets Tanke. Den Udtalelse af mig, der vistnok har foranlediget denne Bemærkning, gik ud paa noget helt Andet, og det fandt det ærede Medlem ogsaa strax efter; jeg sagde ikke, at man maatte se at staae et lige stort Tryk; men jeg fandt, at det kunde være betænkeligt at stille det saaledes, at nogle Disciple fritoges for et overmaade brydsomt Arbejde, imod at der istedet derfor sattes noget Andet, som var usforholdsmæssigt let, idet det navnlig let kunde være en Fristelse for mange Børn i 13 Aars Alderen at vælge det, som var dem usforholdsmæssigt let, hvad jo ogsaa det ærede Medlem selv indrømmede. Og naar det ærede Medlem vilde finde en Garanti i Forældrene og Bærgerne, saa tilstaaer jeg, at jeg finder denne Garanti i meget høi Grad tvivlsom, idet det efter min Overbevisning i mangfoldige Tilfælde vil vise sig at der hos Forældrene er en altfor vidtgaaende Frygt for, at Børnene skulde faa For meget at gjøre. Jeg har paa ikke faa Steder set Exempler paa, at det har været Børnene, der have anstrengt sig for at faa Lov til at gaa ind paa Noget, der krævede en yderligere Anvendelse af Tid og Kræfter. — Jeg skal ikke opholde mig ved den noget anomale Bestemmelse, der indeholdes i det næste Nummer af